

Justitie / crime

Opnieuw vervolging geëist van twee topmedewerkers van justitie

De secretaris-generaal van het ministerie van Justitie, Joris Demmink, en de Bredase hoofdofficier Hugo Hillenaar moeten strafrechtelijk worden vervolgd. Dat vindt de wegens moord tot levenslang veroordeelde Koerd Hüseyin Baybasin. Zijn advocaat zegt nieuwe bewijzen te hebben dat de twee topambtenaren tegen Baybasin een vals strafdossier hebben opgemaakt.

Adèle van der Plas, raadvrouw van Baybasin, is vorige week een zogenoemde Artikel 12 procedure begonnen tegen de staat bij het gerechtshof in Den Haag. Ze hoopt dat het hof het openbaar ministerie zal dwingen strafrechtelijke vervolging in te stellen tegen Demmink en Hillenaar. Zij zouden er mede schuldig aan zijn dat haar cliënt ten onrechte is veroordeeld. Een jaar geleden deed Van der Plas al aangifte tegen de twee topfiguren bij Justitie, maar het openbaar ministerie weigerde toen een strafrechtelijk onderzoek te doen. Met het nieuwe bewijs wil Van der Plas ook bij de Hoge Raad in revisie gaan.

Van der Plas heeft het gerechtshof een dossier overlegd met onder meer verklaringen van een aantal nieuwe getuigen uit Turkije. Die stellen dat Nederland op Turks verzoek Baybasin willens en wetens heeft vervolgd op basis van gemanipuleerde telefoontaps en valse verklaringen van gemartelde getuigen. Baybasin is vanaf 1997 in Nederland vervolgd voor moord en heroïnesmokkel en in 2002 in hoger beroep veroordeeld. De nieuwe Turkse getuigen stellen dat Demmink, als directeur-generaal Internationale Aangelegenheden op Justitie, in 1996 en 1997 de valselijke vervolging van Baybasin in Nederland heeft georchestreerd. Hugo Hillenaar, die destijds als officier van justitie leiding gaf aan het IRT Noord- en Oost-Nederland, zou die hebben uitgevoerd en hebben onderhandeld met corrupte Turkse ambtenaren.

Geknoeid

Omdat de veroordeling van Baybasin door het gerechtshof in Den Bosch is veel te doen geweest. Het bewijs bestond vrijwel uitsluitend uit ruim zesduizend getapte telefoongesprekken. Drie vooraanstaande internationale telecomdeskundigen én een onderzoeker van TNO waren van mening dat met sommige telefoontaps vrijwel zeker was geknoeid. Absolute zekerheid ontbrak omdat onderzoek van de originele opslagmedia door verschillende Nederlandse autoriteiten steeds is tegengehouden.

In opdracht van Baybasins advocaat is oud-rechercheur Klaas Langendoen, inmiddels juridisch adviseur, twee keer in Turkije geweest om onderzoek te doen. Hij sprak daar onder meer een Turkse politiemann die zegt de telefoontaps in de zaak Baybasin in Turkije te hebben gemanipuleerd. De politiemann werkte voor de technische afdeling van de politie in Istanbul. 'We hebben erg veel gemanipuleerd. We hebben stemmen ingevoerd van andere tapes.'

De politiemann zegt originele telefoongesprekken van Baybasin te hebben versneden met opnames van acteurs. Er zijn in Turkije ook gesprekken gemanipuleerd die in Nederland waren getapt. Uiteindelijk, zo zegt deze politiemann, zijn de taps door de Nederlandse politie in het strafdossier ingebracht alsof de gesprekken in Nederland waren opgenomen.

De politiemann stelt dat hij de gesprekken vervalste in de overtuiging dat hij werkte tegen 'een vijand van de staat', waardoor deze vervalsingen waren gelegitimeerd. 'Als je een man tot doelwit moet maken dan heb je

bewijs nodig, legaal of illegaal. En ik deed daaraan mee. Ik heb geen enkel bewijs gevonden dat Baybasin inderdaad een drugsmokkelaar of een moordenaar was.'

Langendoen sprak ook met een Turkse onderzoeksjournalist die zich in de zaak-Baybasin heeft verdiept. Zijn interesse in Baybasin lag in eerste instantie in diens rol in de Turkse politiek. In Turkije is de Turkse Koerd en 'staatsvijand' Hüseyn Baybasin een publiek figuur. Hij is de leider van de invloedrijkste stam uit de Koerdische regio rond Diyarbakir. Baybasin ontkent zelf in de drugshandel te hebben gezeten, maar werd door de Turkse overheid tot de Koerdische onderwereld gerekend. Eind jaren negentig was op alle Turkse media te zien dat Baybasin vanuit Nederland de Turkse overheid beschuldigde van heroïnehandel.

De Turkse onderzoeksjournalist concludeert nu dat een groep corrupte ambtenaren en politici rond oud-premier Tansu Ciller Baybasin politiek wilde uitschakelen. Hij voerde hierover gesprekken met een reeks oud-politici en topambtenaren. Daaronder was de oud-minister en oud-politiefchef van Istanbul, Necdet Menzir. Die stelt dat Baybasin het slachtoffer is geworden van een set-up door de groep rond Ciller. Deze groep politici en ambtenaren is volgens een Duitse rechtbank en het Turkse Susurluk-rapport over corruptie nauw aan de Grijsse Wolven gelieerd. Een politiemann zegt dat twee Roemenen onder dwang verklaringen tegen Baybasin hebben ondertekend. Daarnaast hebben een aantal getuigen gedetailleerde verklaringen afgelegd over misbruik in Turkije door directeur-generaal Joris Demmink van minderjarigen. Een gepensioneerd politiemann vertelt hoe hij de opdracht kreeg ten behoeve van Demmink jonge mannelijke straatprostituees te zoeken. Er is ook de geïnterviewde van één van de slachtoffers, die door Demmink zou zijn misbruikt.

Langendoen beschikt over video-opnames van de meeste getuigenissen. Oud-minister en politiefchef Menzir zou hebben gezegd zijn verhaal te willen bevestigen aan Nederlandse autoriteiten. Daarnaast heeft Langendoen de beschikking gekregen over het Turkse overheidsrapport dat beschrijft hoe de zaak tegen Baybasin is gefalsificeerd. De kern van het rapport is dat middels een geënceneerde strafzaak tegen Baybasin diens politieke macht moest worden gebroken. Joris Demmink zou zijn gehanteerd door de Turken om vervolging van Baybasin te bewerkstelligen. De status van dit rapport is niet officieel bevestigd. Maar Klaas Langendoen zegt dat zijn eigen bevindingen 'harde feiten zijn of door Nederlandse autoriteiten gemakkelijk in Turkije te verifiëren zijn.'

Diplomatiek paspoort

Van der Plas deed voor Baybasin een jaar geleden op grond van het rapport aangifte bij het landelijk parket. Dat liet destijds weten geen grond te zien voor enig onderzoek in Turkije. Bovendien zou de schrijver van het overheidsrapport een Koerdische extremist zijn die is overleden. Maar dat is volgens Langendoen niet waar – hij heeft met de schrijver gesproken. Joris Demmink heeft al in 2006 laten weten in de relevante periode niet in Turkije te zijn geweest.

Een lijst met inreisdata die in het Turkse rapport staan klopt niet, zegt ook het Openbaar Ministerie. Uit een verzoek in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur van Vrij Nederland (gedaan door de auteur van dit artikel) blijkt dat Demmink sinds zijn aantreden als directeur-generaal Internationale Aangelegenheden in 1993 beschikte over een diplomatiek paspoort. Daarnaast beschikte Demmink over een persoonlijk paspoort. Hij zegt dat hij voor dienstreizen uitsluitend zijn diplomatieke paspoort heeft gebruikt. De behandeling van het artikel 12-verzoek begint waarschijnlijk in september. Daarnaast lopen er nog een aantal procedures van Baybasin: een civiele zaak tegen de staat en een klacht bij de Commissie-Buruma voor afgesloten strafzaken.

Zie ook de documenten:

[Beklag niet vervolgen strafbare feiten](#)
[Verslag Langendoen Baybasin](#)

Door / 03 juni 2008 / ()

Top 5 best bekeken justitie